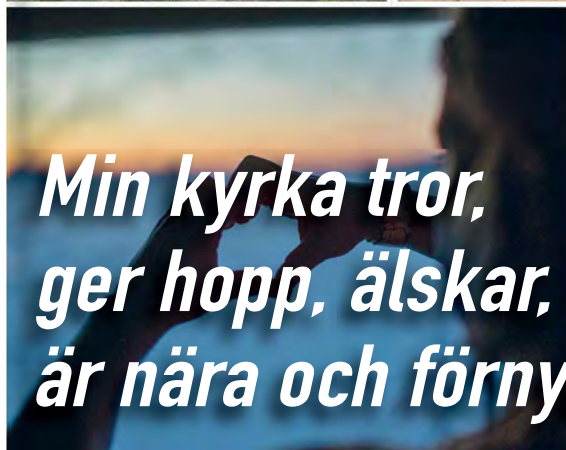

Mitt livet

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

BROMARV | EKENÄS | SNAPPERTUNA | TENALA

Läs om:

Gör er inga
bekymmer

s. 6-7

Med intuition
och magkänsla

s. 8-9

Himmelriket
– den värdefullaste
pärlan?

s. 10-11

Församlingsvalet

Ställ upp som
kandidat!

s. 14-15

Johannes 15:5

Jag är vinstocken, ni är grenarna.
Om någon är kvar i mig och jag i
honom bär han rik frukt: utan mig
kan ni ingenting göra.

Vill uppmana er till aktivitet!

Hösten smyger sig på sakta men säkert och det mesta har kört igång igen ett år. För församlingens del så kommer det att vara en livlig höst, med tanke på att församlingsvalet är om endast några månader, nämligen 18.11. Det är mycket som skall förberedas och fixas under dessa månader som är kvar. Förutom att församlingsvalet är på kommande så skall också allt inför julen planeras och bokas. Med tanke på församlingsvalet så kan ni vara med och påverka förändringarna som sker i kyrkan, vi vill uppmana er till aktivitet! Om ni är intresserade av se utveckling i kyrkan – nominera någon eller ställ upp som kandidat. Som kandidater behövs församlingsmedlemmar i alla åldrar, kvinnor och män, människor som tänker på olika sätt. Ni kan se närmare instruktioner i tidningen.

Det nya kyrkoåret börjar alltid i november men det känns som att det skulle börja redan i september för det är då som alla klubbar, dagträffar och liknande kör igång efter deras sommarpaus. De flesta har sin semester förbi och man börjar blicka framåt ett år igen. Fastän det har varit semestertider så har det ändå varit fullt upp inom församlingen eftersom vi inom juni månad fick både en ny kantor och en ny församlingspastor. Bådadera var efterlängttade och de har nu bidragit till att få saker och ting att rulla på smidigt. Det är bra med förändring och nya tankesätt.

I denna församlingstidning kan du bland annat läsa om small talk kulturen i Finland eller läsa en intervju med vår nya ärkebiskop Tapio Luoma. Därtill är kyrkoherden och de krångliga begreppen tillbaka med temat *Himmelriket – den värdefullaste pärlan*. Temat för detta nummer har varit #minkyrka och jag hoppas att du som läsare skall känna igen dig i vissa texter och känna dig som hemma.

Att få vara tidningsredaktör för *Mitt i Livet* har varit en väldigt givande upplevelse och lärdomarna jag tar med mig från denna erfarenhet är många. Nu har det dock kommit till det momentet att mitt vikariat är på slutrakan och det är dags att tacka för mig.

I nästa tidningsnummer kommer **Yvonne** att vara tillbaka som redaktör.

NATALIE LINDHOLM
Tf. redaktör

Innehåll:

Redaktörens spalt	2
LEDAREN: Församlingen mitt i livet	4
Gör er inga bekymmer, Wille Westerholm	6
Med intuition och magkänsla, Monica Cleve	8
KRÄNGLIGA BEGREPP: Himmelriket – den värdefullaste pärlan..	10
Om jag visste att världen skulle gå under i morgon, Tom Blomfelt	12
NOTERAT OCH PASSERAT: Församlingsutfärder	13
Församlingsvalet – Ställ upp som kandidat!	14
PERSONALNYTT	16
GENOMTÄNKT: Om oro Maria Berg	17
Högmässor och gudstjänster	18
Musik, körer och konserter	20
Barn, familj, skolbarn, unga och konfirmander	22
Diakoni, kretsar	24
Bistånd och mission	26
LÄST: Sofie Sarén Kastellanska i svart	27
RECEPT: I köket med Natalie	28
FÖRSAMLINGEN MEDDELAR	30
PERSONALENS KONTAKTUPPGIFTER	31
MANNA: Nu sjunker sol i hav	32

Gilla oss på facebook!

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING
För oss som tror att Gud är med mitt i livet

Följ oss på Instagram
EVLUTHEKENASNEJDEN

MITT I LIVET

Fjärde årgången Nr 3/2018

ISSN 2343-5232

Ansvarig utgivare:

Ekenäsnejdens sv. församling/Anders Lindström, kyrkoherde
tfn 0400-527 488 e-post: anders.lindstrom@evl.fi

Adress: Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs

REDAKTION

Redaktör: Natalie Lindholm, tfn 044-755 3603

e-post: natalie.lindholm@evl.fi

Redaktionsteam: Anders Lindström, Monica Cleve,
Wille Westerholm

Mitt i livet är Ekenäsnejdens sv. församlings informationstidning. Den utkommer 4 ggr/år och postas till medlemshållan i församlingen. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper. Upplaga 6.500 ex.

Pärbild: Bildplock ur verksamheten

Layout: Ekenäs Typografi/CW | Tryck: Paino-Kaarina Oy

Bilder: Ekenäsnejdens svenska församling, Pixabay

NÄSTA NUMMER utkommer i november 2018.

Obs! Om du inte får tidningen till din hemadress eller med felaktiga adressuppgifter, ta kontakt med redaktören.

”Finns det droger i Raseborg?”

Ekenäsnejdens svenska församling ordnar i samarbete med KRAN rf – Kristliga blåbandsförbundet för Rehabiliteringsarbete bland Alkohol- och Narkotikamissbrukare i Svenskfinland – en paneldiskussion med sakkunniga kring drogproblematiken tisdag 2.10 kl 18–20 i Ekenäs församlingshem.

Moderator kyrkoherde **Anders Lindström**
Erfarenhetsexpert från Kran **Camilla Nyholm**

Panelister:

Bodil Strandström, förebyggande missbrukarvård i Raseborg
Markus Ramstedt, polisen i Raseborg
Andreas Hindrén, social- och hälsovårdsnämnden i Raseborg
Servering

PILGRIMSVANDRING

Tisdag 25.9 kl. 10–15.

Anmälan senast 18.9 till Monica Cleve
tfn 044-7553627.

Följ oss på Facebook: Ekenäsnejdens pilgrimer.

– För vandring mitt i livet. –

Är du intresserad av frivilligverksamhet och vår resursgrupp för frivilliga?

Torsdagen 30.8 kl. 15–17
träffas vi och diskuterar kring temat ”Kraft från naturen”

Se närmare på sid 24

FÖRSAMLINGSTRÄFFAR

BROMARV Torsdag 15.11. kl. 18 hos Benrndt Rehnberg, Revbackavägen 131.

TENALA Torsdag 22.11. kl. 18 hos Ulla-Maj Gottberg, Gropmorsvägen 77.

VI BETJÄNAR UNDER HÖSTEN

September – december

Pastorskansliet i Ekenäs

Larssonsvägen 1, tfn 019-241 1060
Besöks- och telefonmottagning
Måndag-fredag kl. 9–13

Betjäningpunkten i Tenala

Sockenvägen 13
Ingen telefonmottagning
För telefonbetjäning ring 019-241 1060
(pastorskansliet i Ekenäs)

Besöksmottagning:

Måndagar och torsdagar kl. 10–12
(kanslist på plats på måndagar)

Nalle-kyrka
se närmare på
sid. 22

Nepalafton torsdagen 22.11
i Ekenäs församlingshem

Vi bjuder på Nepalesisk mat
och te under kvällen.

Se närmare på sid 24

De gamlas vecka 7–14.10

Söndag 7.10 i Ekenäs kyrka kl. 10
och i Tenala kyrka kl. 12.

Se närmare på sid 24.

Raseborg Raasepori

PRIDE
1/9/18 i Karis
Karjaalla

Ur programmet:

Kl. 16.00 Regnbågsmässa i Karis kyrka

min kyrka

Församlingen mitt i livet

Sommaren har varit varm i år. Annorlunda än i fjol. Ljumma kvällar. Heta dagar som gjort att vi sökt skugga. Värme och minne vi bär med oss när hösten nalkas och livet struktureras efter vintertidtabellen. Under hösten blir det församlingsval och en del nyordningar har skett inom medarbetarstaben.

Ekenäsnejdens svenska församling har vid årsskiftet 2018–2019 verkat i fyra år. Vad har hänt under dessa år? Församlingen är vidsträckt med flere verksamhetscentra vilket i sig ställer krav på planering och koordinering. Den stipulerade målsättningen att skapa en enda församling med lokal verksamhet har trots utmaningen kunnat förverkligas. Under dessa år har en del av verksamheten omprioriterats, nya former skapats och fungerande verksamhet stärkts. En större personalpool möjliggör en bättre kontinuitet och större samverkan.

De yttre ramarna är goda och rekryteringen har varit god när befattningar blivit vakanta. Vi ser med tillförsikt framåt.

En församling skapas av dess medlemmar. Vi är en folkkyrka med målsättningen att verka mitt i livet med vardagens frågor och med den ambitiösa målsättningen att förnya och förkovra trons språk och skapa adekvata mötesplatser som tillgodoser trygghet och estetik. Framtidens viktiga ord är samverkan och interaktion. Det gäller i allt vi gör. Mångfalden är en styrka därför att den kan öppna upp för beslut om framtida prioriteringar.

De förtroendevalda kommer som förut att ha en speciell roll när det gäller planering och prioritering. Framtidens församling byggs dock av flere personer, de anställda och frivilliga medarbetarna, de förtroendevalda och alla andra. Jag förstår med ordet mötesplats i vår församling två huvudgrupper av tillfällen. De som ordnas av församlingen exempelvis gudstjänst, barnklubb, körövning eller evenemang av olika slag. Den andra gruppen av mötesplatser är alla tillfällen som hör ihop med förrättningar, samtal eller spontana möten i en viktig livssituation. I allt detta finns informationsverksamheten som är ett verktyg för interaktion via vår tidning, webbplats, sociala medier och information

i övriga medier. Församlingsverksamheten är omfattande. Diversifierade mötesplatser skapar möjligheter till interaktion, förståelse och livsreflektion.

Jag har nu beskrivit ramarna inom vilka vi förvaltar de kristna värderingarna och livsuppbyggande moduler. Församlingen har en roll som aktör i samhället. Den kyrkliga infallsvinkeln skall inte vara en isolerad nisch utan ett interaktivt verktyg.

Jag hälsar dig hjärtligt välkommen till höstens mötesplatser och till ett livligt församlingsval det gäller ju #minkyrka.

ANDERS LINDSTRÖM
Kyrkoherde/kontraktspastor

Ännu kan du
kandidera i
församlingsvalet!

Kom ihåg att rösta!

Se närmare på sid 14–15

Höstmarknad 20–22.9

Kom och träffa oss i det
kännspaka gröna tältet
bredvid EHS. Vi är på plats
torsdag och fredag kl. 9–17.

Sanna Nielsens

julkonsert 1.12.

Se närmare på sid 20.

I jungfru Marias trädgård
med Marja-Kaisa Korkala
söndagen 26.8.

Se närmare på sid 20.

HJÄLP OSS ATT HITTA EKENÄS LUCIA 2018!

Info om anmälningstid m.m.
på sid. 21

Skördefestligt lördagen 25.8 kl. 10-12

I samband med torgdag i Bromarvs
skärgårdshamn.

Program:

- Frågesport om natur och miljö
- Ni kan bidra med skördeprodukter som sedan förs vidare till bl.a. Matbanken i församlingen och på övriga sätt kommer de mindre bemedlade till nytta och glädje

Alla produkter är välkomna.

Var med och bidra till det goda!

BOKKALASET i Ekenäs 8–12.11.2018

Tema: Hitta hem

bokkalaset@gmail.com

bokkalaset.fi

Under årets kalas dagar bjuder Ekenäsnejdens svenska församling på evenemang med litterära förtecken i form av ett publikt samtal och en litterär högmässa. En av gästerna är författaren *Sture Lindholm* som diskuterar med kyrkoherde *Anders Lindström* om varför kunskap om historien är viktig för vår samtid och framtid och ifall det historiska perspektivet försvinner i den digitala cyberrymden.

EKENÄS FÖRSAMLINGSHEM

Torsdag 8.11 kl. 19

En diskussion om att känna sina rötter mellan
Sture Lindholm och Anders Lindström

EKENÄS KYRKA

Söndag 11.11 kl. 10

Litterär högmässa – Hitta hem
Liturgi: Anders Lindström
Musik: Anne Hätönen

Sture Lindholm

Gör er inga bekymmer

Positiva ord föder positiva känslor. För ett år sedan skrev jag så i min artikel som utkom i Mitt i Livets nummer 4/2017. Jag konstaterade då att det inte finns någon small-talk kultur i Finland och att vi ännu inte har lärt oss att ta våra medmänniskor i beaktande i triviala vardags-situationer.

Text: **Wille Westerholm**

Vi gör det inte lätt för andra att kommunicera med oss. Jag tror att det är så här för det mesta men vad gäller bristen på small-talk i Finland hade jag en intressant diskussion med Thomas Lundin, som föreläser om kommunikation. Han fick mig att se någonting jag själv inte hade upptäckt. ”Visst finns det en stark small-talk kultur i Finland” konstaterade han. Den är bara helt annorlunda än anorstädes. Den finska small-talken har en negativ riktning i stället för att skapa en positiv stämning.

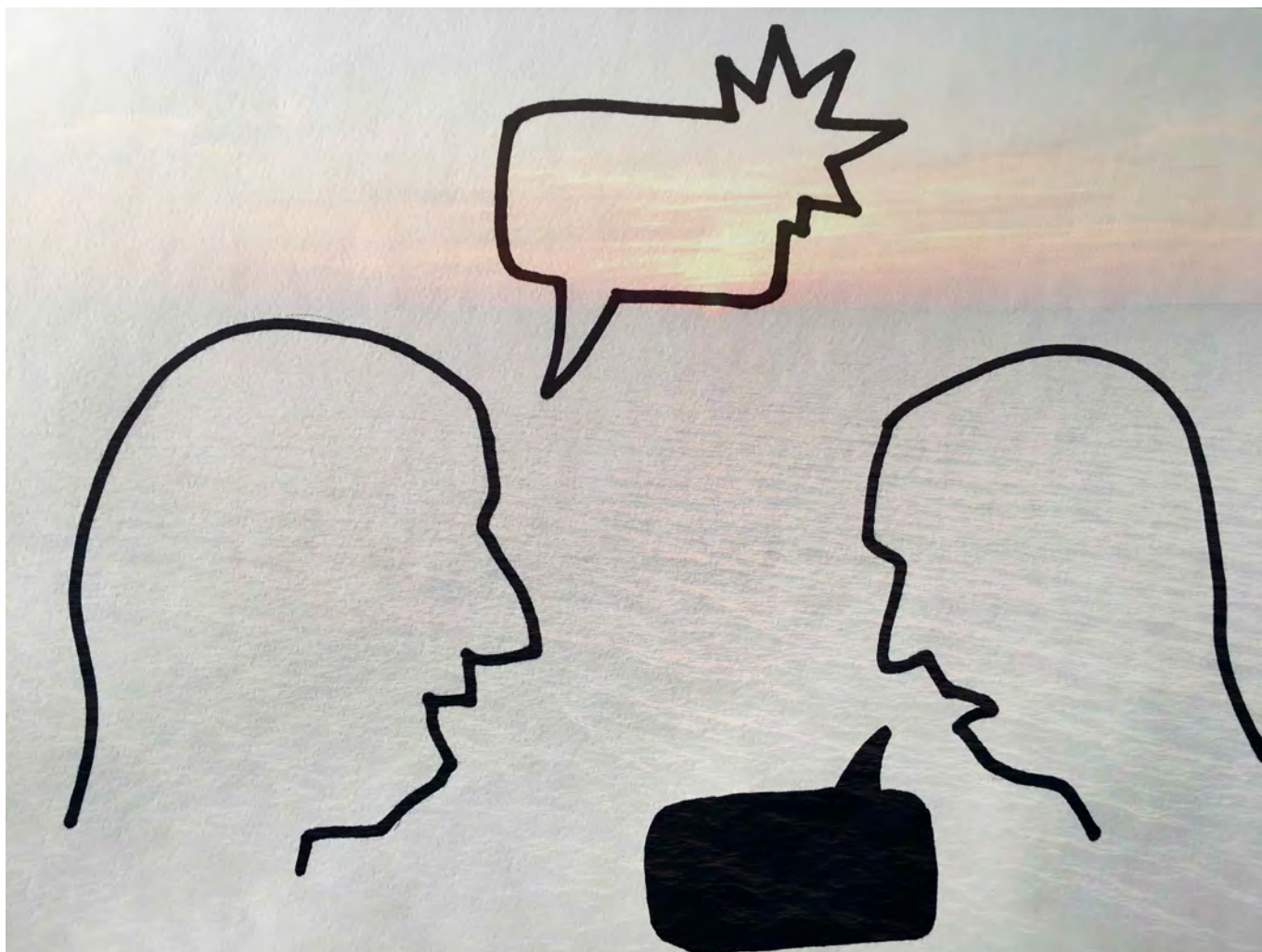
Man kan tänka på en vardaglig situation som till exempel när två eller flera obekanta eller bekanta människor befinner sig så pass nära varandra att tystnaden börjar kännas obehaglig, exempelvis i en allmän bastu, i en hiss eller i en vänt-

sal. Förr eller senare uttrycker någon en suck och påstår något negativt och sätter i gång den negativa spiralen: ”Nu orkar det regna i höst!” Någon annan ger fart: ”Ja, regnet tycks aldrig ta slut. Det skulle få räcka så småningom”. Och då är man redan i full fart: ”Alla grannens äpplen har ruttnat och tänk på alla stackars jordbrukare, de förlorar allt”. Ju negativare desto mera finns det att tillägga.

Vädret är förstås ett älsklingstema i Finland och den negativa small-talken lyckas alltid med hjälp av det. Man kan också börja med hälsofrågor eller stress. Idén är att man svarar till det första konstaterandet med någonting som stöder det och helst utvidgar det negativa i samtalet. Till exempel fortsätter man samtalet med sina egna krämpor eller bekymmer. Allt detta är mycket bekant för mig eftersom

jag är uppvuxen i den finländska kulturen. Jag kan koden och jag kan ge spinn på negativiteten. Det som fascinerar mig nu är att jag inte tidigare har lagt märke till detta beteende. Small-talken kommer så automatiskt. Jag trodde verkligen att det inte fanns någon small-talk kultur i Finland.

För att återgå till början, positiva ord föder positiva känslor. Det samma gäller tyvärr även för de negativa orden. De leder till negativa tankar. Man flyttas från ljus till mörker. Kan det vara så att det är lättare för oss finländare att tala om negativa saker än om positiva? Åtminstone får man inte skryta. Kanske upplever man de positiva kommentarerna som skryt. Vi döljer helst vår glädje så att ingen märker den. Vi vill inte framstå som annorlunda, eller som en glad person inför andras

ögon. Vi vill på något vis att alla ska vara likadana, melankoliska själar som bär på erfarenheter kantad av en massa negativa upplevelser.

Mina påståenden är medvetet överdrivna och skruvade men de innehåller en viss sanning om vårt sätt att möta våra medmänniskor. Det var en aha-upplevelse för mig att upptäcka den negativa small-talk kulturen. Min medvetenhet om detta blev nyckeln till en förändring. Numera försöker jag bromsa det negativa spinnet genom att säga något positivt i stället för det vanliga negativa. Det finns ingen orsak att upprätthålla den negativa small-talken. Nu ska vi förändra den negativa spiralen och ersätta den med ljus, glädje och kärlek. Jag är helt övertygad

om att våra medmänniskors positiva kommentarer sprider glädje och kärlek vidare. Glädjen smittar av sig precis så som ett leende.

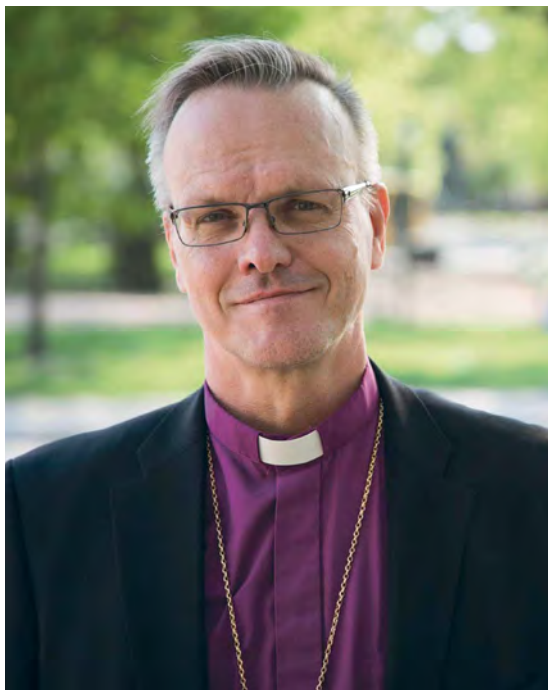
Man har ofta frågat av mig om man kan klappa eller skratta högt i kyrkan? Är det lämpligt att visa glada känslor? Visserligen ska man ta hänsyn till andra kyrkobesökare men det kan inte vara fel att visa äkta glädje som kommer från hjärtat. Glädjen är en viktig del av det kristna livet. Martin Lönnebo talar om bekymmerlösheten som en känsla av sinnesfrid. En bekymmerlöshet som kommer från tacksamhet och fröjd präglas inte av likgiltighet utan av medkänsla. Den sker inte på andras bekostnad och den skadar ingen. Man ska dela den med andra. De-

lad glädje är mera än dubbel glädje förutsatt att den ärligt kommer från hjärtat.

Det finns helt tillräckligt med bekymmer i vår värld och vi alla får en del av det. Somliga mera än andra. Jesus var på de lidandes, de drabbades och de föraktades sida. Han gav hopp och tröst åt dem. Jag tycker att det är viktigt att vår kyrka och vår församling visar sitt glada ansikte och uttrycker sig positivt. Kyrkans budskap är kärlek som inte går att förmedla genom negativa miner och negativa ord. Ansiktet vi visar är Guds ansikte och vi hänvisar till oss alla kristna. Jag önskar oss alla glada small-talk stunder. Jesus säger: "Gör er inga bekymmer". ■

Med intuition och magkänsla

Foto: AARNE ORMIO

Text: **Monica Cleve**

*Hösten är här, söndagarna numreras efter hur många veckor efter pingst vi befinner oss i kyrkoåret. En ny termin har börjat inte bara i skolor och föreningar utan även i församlingen. Vi blickar framåt samtidigt som vårens och sommarens goda minnen lever kvar. Ett sådant är mötet med vår Ärkebiskop **Tapio Luoma**.*

Det är tidig maj, våren har just börjat. Biskop Tapio möter i kännspek lila biskopsskjorta på tredje våningen i Esbo domkapitels och Esbo församlingars hus även kallad Kyrk-tian. Här har han verkat som biskop sedan år 2012.

Biskopen hälsar mig varmt välkommen och bjuder på kaffe i ett modernt pentry. Biskopen är i färd med att förbereda predikan för installationsgudstjänsten den tredje juni i Åbo Domkyrka. Temat för söndagen är då förgängliga och oförgängliga skatter.

Jag frågar vad en ärkebiskop gör egentligen och förbereder mig på ett längre svar. En utläggning om förvaltning och ledarskap enligt kyrkolag och kyrkoordning. Positivt överraskad blir jag över ett kort och jordnära svar med ett stänk av himmel. Biskop Tapio sammanfattar biskopsrollen som en påminnelse om att Kristus lever än idag. Svaret känns alldeles naturligt och jag reflekterar över den sanna och enkla andemeningen.

Ärkebiskopsämbetet bygger på en lång tradition och inrättades redan i urkyrkan vid det första teologiska stormötet i Nicea, en antik stad i nordvästra Anatolien år 325. Ärkebiskop betyder på grekiska den ursprunglige, den förste, en tillsynsman och förman eller en ledande biskop inom en viss kyrka.

Vi samtalar om de stora förhoppningar som finns på en ärkebiskop. Det finns ju också en skillnad mellan biskop och ärkebiskop. Arbetsfältet kommer att bräddas från Esbo stift till att omfatta hela den Evangelisk-lutherska kyrkan med alla dess stift i Finland. Biskop Tapio utstrålar ett engagerat lugn och ser fram emot de nya utmaningar som ärkebiskopskapet innebär.

Biskopen har en lång kyrklig karriär bakom sig. Intresset för akademiska studier resulterade i en doktors-hatt med en jämförelse mellan teologi och naturvetenskaper. Biskopen säger sig vara ödmjuk inför den nya uppgiften som ärkebiskop och även medveten om de egna begränsningarna. Något otippat lyfter biskopen upp intuition och magkänsla som goda vägvisare också i framtiden.

Biskop Tapio har beskrivits som en medelvägens ärkebiskop, ett tryggt val, någonstans där i skärningspunkten mellan tradition och nutid. En ärkebiskop som vill värna om kyrkans långa tradition men samtidigt öppen att lyssna in så många olika röster som möjligt. Biskopen poängterar att det behövs tid att tänka och hitta en framkomlig gyllene medelväg som är trygg att vandra. Biskopen intygar att han är trygg i sig själv och att en god ledare också måste tåla kritik.

På frågan var vi befinner oss som kyrka och andlig gemenskap idag understryker biskopen att ett andligt budskap inte är fristående utan alltid hör ihop med något konkret. Tro och gärningar hör ihop, att se medmänniskan är alltid en diakonal handling. Det är viktigt att förstå att ett andligt budskap hör ihop med det jordiska och tillsammans bildar dessa en harmonisk helhet.

Den diakonala aspekten är aktuell i alla tider och insamlingen Gemensamt Ansvar (GA) är fortfarande Finlands största insamling. Biskopen har själv stått och skramlat med insamlingsbössan men ser dörrknackandet som en förgångentid. Biskopen understryker bestämt att det behövs nya kreativa lösningar för att möta människor i dagens Finland.

Vi samtalar kring vad en kristen identitet innebär. Biskopen lyfter fram livscykelns och menar att oberoende livssituation så är utgångspunkten den att vi är Kristi vittnen. Biskopen bifaller mitt förslag om en kontinuerlig Påskdag, en uppståndelsedag som pågår hela tiden. Den kristna identiteten innebär ansvar. Vi är Guds budbärare och burna av Gud också i dagens värld.

Jag frågar hur biskopen ser på församlingsarbetet med alla dess mångfald uppgifter och verksamhet. Biskopen ser det praktiska församlingsarbetet som kärnan i kyrkan, det är här som traditionen vårdas och gemenskapen kan gro. Där det är gott att vara dit går man också gärna. En av biskopsrollens uppgifter är att påminna församlingen om att Kristus är närvarande så att församlingen orkar be och arbeta.

Det goda mötet på Kyrktian närmar sig sitt slut. Ikonen i min ficka vill ännu ha ett svar. Ikonen som hjälper bedjaren att rikta blicken i bön. Det finns många sätt att tolka ikoner förklarar biskopen och väljer den där ikonerna ser bedjaren, en hisnande tanke.

Från ikonens blick kommer vi in på Gudsrelationen där det är Gud som ser och vi blir sedda av Gud. Gud är subjekt och vi är objekt. Den här riktningen får vi inte glömma bort i samtalet med Gud understryker biskopen.

Ett kännetecken för vår tid är ofta avsaknad av sann dialog. Det är inte ovanligt med religionsallergi heller i vårt samhälle. Här finns mycket att göra för att det goda samtalet skall kunna föras och ge näring för ett gott liv i kyrka och samhälle. ■

Åbo domkyrka. Foto: Henna Aaltonen

Insidan av domkyrkan. Foto: Timo Jakonen

Kyrkoherden &

DE KRÅNGLIGA BEGREPPEN

Text: Anders Lindström

Himmelriket

– den värdefullaste pärlan?

Bibeln kan förbrylla och förundra

Det finns många av bibelns texter som förundrar mig. En av dessa enkla texter är en liknelse som Jesus berättade, om köpmannen som sökte den finaste av alla pärlor. Och när han fann den sålde han allt för att köpa pärlan. Hur korkad får man bli? Att sälja allt bara för en pärlas skull! Där tar liknelsen slut och det förutsätts av åhörarna att förstå och inse vad den handlade om. Liknelsen skall förklara hur det förhåller sig med himmelriket. Skall allt bara lämnas för en saks skull? Hur är det med ansvar inför andra? Innebär himmelriket en förnekelse av allt det övriga i livet? Han sålde ju allt för att kunna köpa pärlan.

Handlingsmönstret är omöjligt att bejaka för det vardagliga livet, men det finns en undangömd dimension i berättelsen. I liknelsen finns en radikal ton, typisk för Jesu samtid. Att kraftigt polarisera var ett sätt att hantera och förklara svåra ting. Men för en pragmatisk västerlänning stockar sig berättelsen i halsen. Dess innebörd är inte omedelbar. Samtidigt säger liknelsen att det finns värden i livet som är

mera värda än allt annat, värden vi inte skall gå förbi eller låta vardagen köra över.

Vad är heligt?

När jag har haft gäster i Kyrkoherdens kolumn, soffprogrammet med olika medverkanden, har jag nästan alltid ställt frågan: ”Vad är heligt för dig?” Svaren har varierat, men en gemensam nämnare tycker jag mig ha funnit; det heliga är något som berör och som är omistligt, samtidigt som det har en dimension av att inte kunna ägas helt och hållet.

Kanske det vi kallar heligt är himmelriket som avses i liknelsen. Men på riktigt svenska, vad är himmelriket? Vilka associationer ger det ordet oss idag?

I bibelns och de liturgiska texterna används begrepp som är stora och som bara tenderar att glida förbi. De berör inte därför att den djupa dimensionen har gått förlorad. I kyrkliga sammanhang är det frestande att använda dessa begrepp, men den teologiska utmaningen är att ge verklig innebörd till dessa cementerade definitioner, om inte, stagnerar kyrka

och tro. Den dynamiska dimensionen av tron vissnar och dör. Kvar blir bara torra skal och döda löv.

Berättelsen om den värdefulla pärlan

Vi går tillbaka till liknelsen om pärlan. Utifrån den kan vi ställa frågan ; vad är omistligt i livet? Svaret på den frågan kan ge oss en vink om vad som avses med himmelriket.

I tolkningen av Jesu liknelse bör vi starta i det historiska sammanhanget. Livet var annorlunda då än det är nu. Livsfrågorna är kanske till stor del samma, men livsförutsättningarna andra. Finns det då en relevans i att tolka Jesu ord? Eller hör de bara ihop med sin egen tid. Strukturen i liknelsen är enkel. Den ställer frågan; vad är viktigast i livet? Den frågan kan man ställa under alla tider. Den hör till de stora livsfrågorna. När Jesus antyder att himmelriket är det viktigaste, begränsar han då frågan till att bara handla om så kallade religiösa ting? Använde Jesus liknelser bara för att tala om andliga ting och inte om vardagen?

Gud finns i vardagen

Från första början var Jesu verksamhet konkret. Den berörde människor, deras vardag och frågor. Det var i vardagen Gud fanns. Det var i vardagen det goda skulle segra över det onda. Den andliga dimensionen skulle vara en del av livet och inte en avskild del därav. Himmelriket är med andra ord något konkret. För att bringa lite mera ljus på problematiken finner vi i NT att Jesus säger att Guds rike är i er. Det handlar alltså inte om ett nytt konkret politiskt herravälde utan om en inre sund och befriande inställning till livet och dess gåva. Himmelriket är att vila i den

fullkomliga kärleken, leva av befrielse och förlåtelse i ansvar för livet och naturen. Bryter man ner detta konkret kommer man ganska nära alla goda berättelser om vad som är heligt i livet. Himmelriket och det subjektiva heliga närmar sig varandra.

Att bli berörd – på djupet

Man kan tänka sig att himmelriket är något som berör, men påverkar på olika sätt utifrån hur livssituationen varierar. Vi har idag att ta ställning till allt större helheter och ett växande utbud av nyheter och trivialt flöde av information. Eftersom vi lever i detta måste vi kunna hantera det vi möter. Det blir allt angelägnare att ställa frågan vad som är viktigast i livet. Vilken är pärlan i ditt liv? Vilken är pärlan i mitt liv?

Den äkta pärlan

När jag tänker på hur varierande det mänskliga livet är vore det utopistiskt att koka ner meningen med livet till några ord eller på sin höjd till ett antal rader. Jag tänker att det är viktigt att samla på goda ting och upplevelser. Det är att upptäcka de värdefulla guldkornen i den strömmande bäcken, att se den äkta pärlan bland glas och syntet. När någonting gott kommer i din väg, ta vara på det, göm det och bevara det. Det finaste kan vi aldrig äga eller hålla kvar. Det hör till sakens natur. Men fastän vi inte kan äga kan vi bevara och beskydda.

Man behöver inte övertolka vardagens situationer eller olika upplevelser, men jag tror man vinner på att bli varse det goda i livet, det som befrämjar kärlek, vänskap och omsorg. Det är min tolkning av liknelsen om den värdefulla pärlan. Om det heliga i livet. Om Gud. Om ödmjukheten inför livets gåva. ■

Om jag visste att världen skulle gå under i morgon, skulle jag ändå plantera mitt äppelträd idag.

Martin Luther

Text: **Tom Blomfelt**

På hemmagården finns ett antal äppelträd av varierande sorter. Det sades att den kalla vintern 1939 frös många träd helt och att nuvarande planterades efter det. En del träd är så gamla att träden nästan är ihåliga. Trots det kommer det blommor och äpplen nästan varje år, ibland bara vartannat. Tala om att vara seg av sig. Det finns träd som jag inte vet namnen på. En del är dignar grenarna och en del är syns ingen frukt. Intressant har varit att prova ympa in andra sorter på kvistar. Och att sedan följa med ifall det skulle lyckas.

Varje höst blir det äppelpaj, äppelkaka, äppelmos, äppelmust och direkt ätande. Ibland blir det nästan för mycket av det goda. I år har jag planterat 4 nya träd som mest ser ut som små pinnar i jorden. Dom där kommer jag inte att se stora tänker jag. Men det gör inget. Mycket av det som görs ser man inte frukten av. Men målet är inte det viktiga utan vägen

har nån sagt. Att plantera, klippa, rensa, kratta, vattna är i och för sig en njutning.

Att vara medvandrare till barn och ungdomar känns lite som äppelträden. Finnas med i uppbyggnadsskedet men inte få se hur allt blev sedan. En del ser jag i nåt sammanhang och anar vart deras väg burit men de flestas inte. Men vägen var fin och upplevelserik att dela. Som med unga äppelträd.

Församlingen är för mig en mötesplats. I tonåren kom jag själv med i församlingens ungdomsverksamhet just av denna orsak. Att träffas och dela en trygg gemenskap där alla fick vara sig själv. Som olika äppelträd med olika slags frukter och olika grad av blomning. I klubbar läger och utfärder fanns en möjlighet att vara tillsammans som just den man var. Att få vara den man är med all dom möjligheter och egna intressen som finns inom en och få växa till den man är meningen att bli. Alltför ofta vill man stöpa

i samma form oss människor, alla skall vara likadana och vi översköjs av reklamer om hur vi bör vara. Olikheterna är en direkt förutsättning för mänskligheten och en glädjens sak.

Församlingens gemenskap har alltid varit en möjligheternas plats för där stora ting kan ske för alla slags människor. För var godhet, omsorg och vänskap finns där är också Gud. ■

En ungdomssång som följt med genom åren lyder:

Våga vara den du är
Och våga visa vad du tror
Våga vara det du är
Och vårda det som i dig gror
Våga tro på allting gott
Och våga se lite mer

FÖRSAMLINGSUTFÄRD till Kyrkslätt 16.5.2018

Foto: RITVA MIERONKOSKI

En varm och vacker dag i maj åkte en glad skara församlingsbor på utfärd till Kyrkslätt. En av tidernas finaste maj-månad visade sin bästa sida med sol hela dagen från en klarblå himmel. Först på agendan stod ett besök till Kyrkslätt kyrka där vi fick höra om kyrkans historia och dess öde under Porkala-parentesen. Mycket intressant! Efteråt njöt vi av en utsökt lunch på Kongresshotell Majvik och hade också möjlighet att bekanta oss en stund med omgivningen. Dagen avslutades med ett besök till Gårdsboden i Estby, där vi fick nybakta bullar och kaffe i den vackra landsbygdsidyllen. I boden fanns mängder av fina hantverk och lokalproducerade delikatesser att köpa med sig hem. Efter en rolig dag styrde bussen tillbaka hemåt med belåtna resenärer. Tack till alla som var med och gjorde dagen så lyckad!

Gunilla Lindvik

Resan till Bohuslän

Under en underbart fin vecka i maj månad företog församlingen en gruppresa till Bohuslän. Under resan fick vi bekanta oss med utsökt vackra skärgårdsmiljöer Fjällbacka, Smögen och Kungsbacka. Det ypperliga vädret gjorde att vi kunde njuta av värme och solsken kombinerat med kultur och naturupplevelser. Besöken i församlingarna Uddevalla och Fjällbacka gav insikt om hur församlinglivet är uppbyggt och vilka som är de stora glädjeämnena och utmaningarna. Det varma välkommandet vi fick stannar kvar som ett gott minne. Under resans gång hade vi även möjlighet att bo på Thorskogs slott och ta del av det goda utbudet av god mat och dryck i unik miljö.

Foto: YVONNE LINDSTRÖM

För våren 2019 är planeringen igång för nästa resa till ett nytt resmål. Följ med annonseringen och hjärtligt välkommen med.

Anders Lindström

FÖRSAMLINGSUTFÄRD till Karislojo och Sammatti

Onsdagen den 13 juni åkte en grupp församlingsmedlemmar buss till de nordvästra delarna av Nyland. Vi var 40 resenärer som fick bekanta oss med trakten i ett härligt väder. Vi började med att lyssna på den intressanta historien bakom Karislojo kyrkan. Efter den avslutande andakten körde chauffören oss till Hotelli Päiväkumpu där vi åt lunch. Mätta och belåtna fick vi beundra de vackra landskapen och byarna på väg mot Kovala gårds- och traktormuseum.

Det fanns verkligen mycket att se på i museet: vackra hantverk och olika hushållsföremål samt traktorer, motorsågar och jordbruksmaskiner. Man såg många bekanta föremål från barndomen. Hemresan styrde oss genom Sammatti. Vi stannade ännu på kaffe i Kasvihuoneilmiö som är en diversehandel byggd i ett växthus. Tack för den här dagen!

Text och foto: Wille Westerholm

Församlingsvalet

Ställ upp som kandidat!

Kyrkan är en gemenskap som betyder olika för oss. Hurdan är din kyrka? Hur fungerar din församling? Vad är bra och vad önskar du att skulle ändra? Församlingsvalet är också ett värdeval.

Församlingsvalet 2018 har fem riksomfattande teman som väcker tankar och öppnar för diskussion under valåret. Min kyrka tror, ger hopp, älskar, är nära och förnyar sig. Hur vill du att man fördelar pengarna i din hemförsamling? Vem vill du att man hjälper? Hurdan verksamhet vill du att man ordnar?

Som kandidater behövs församlingsmedlemmar i alla åldrar, kvinnor och män, människor som tänker på olika sätt. Ställ upp som kandidat och påverka!

Vem kan kandidera i församlingsvalet?

En medlem i kyrkan kan kandidera förutsatt att hen

- har fyllt 18 år senast den 18 november 2018
- har blivit medlem i församlingen senast 17 september 2018

Detaljerad info finns på webben www.forsamlingsvalet.fi

Vad gör en förtroendevald?

De förtroendevalda som väljs i församlingsvalet representerar församlingsmedlemmarna och samarbetar med de anställda. De är med och bestämmer, påverkar, ger idéer och utvecklar församlingens verksamhet genom att vara medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet.

De förtroendevaldas uppgifter är bl.a.

- att representera församlingsmedlemmarna i beslutsfattandet
- att trygga tillräckliga resurser för församlingens verksamhet
- att främja öppenhet i kyrkans beslutsfattande och kommunikation
- att besluta om nyanställningar
- att bidra med sitt kunnande till församlingen
- att skapa bilden av kyrkan utåt
- att välja lekmän till kyrkomötet
- att delta i val av biskop i det egna stiftet

Hur blir jag kandidat?

Du blir kandidat genom att gå med i en kandidatlista eller bilda en valmansförening. Närmare information får du från församlingens pastorskansli som tillhandahåller information.

I valet finns det kandidatlistor. Kandidater kan ställa upp på en kandidatlista som har grundats av en valmansförening. Valmansföreningen består av minst tio personer med rösträtt i församlingen. En person som är anställd i en församling kan inte kandidera i den församlingen. Inte heller kan en person som är anställd i en kyrklig samfällighet kandidera i någon av de församlingarna som hör till samfälligheten.

Valmansföreningens lista

I valet kandiderar man på en valmansföreningens lista. Du kan fråga efter en lämplig lista på pastorskansliet, av en nuvarande förtroendevald eller bilda en egen lista.

Du kan även bilda en egen lista genom att samla åtminstone tio röstberättigade från din församling till en egen valmansförening.

Det kan även finnas endast en kandidatlista i församlingen. ■

min kyrka

min kyrka

KOM IHÅG ATT RÖSTA

Man kan antingen förhandsrösta eller så kan man rösta på valdagen 18.11. De som är röstberättigade kommer att inom oktober månad få hem ett meddelandekort med information om förhandsröstning, kandidatlistor och valdagen.

VIKTIGA DATUM

- 17.9** Bli medlem i församlingen senast 17.9.2018 för att kunna kandidera i församlingsvalet.
- 17.9** Kandidatuppställningen avslutas 17.9.2018 kl. 16
- 6–10.11** Förhandsröstning
- 18.11** Valdag

Du kan meddela om ditt intresse att kandidera i valet till pastorskansliet i din hemförsamling eller gå in på www.forsamlingsvalet.fi för mer information.

I valärenden kontakta:

Khde Anders Lindström 0400-527 488 eller pastorskansliet 019-241 1060.

Under sommarens gång har den knappa prästpoolen blivit kompletterad med en församlingspastor och vår församling har nu igen tre stycken kantorer. Vi välkomnar kantorn **Anne** och församlingspastorn **Meri** till Ekenäsnejdens svenska församling.

Kantorn Anne

Anne Hätönen är född i Vittis och har tidigare satt sin fot endast tre gånger i Ekenäs, men stadens charm lockade henne att börja arbeta som kantor i Ekenäsnejdens svenska församling. Hon är t.f. B-kantor för tillfället och är på slutrakan med sina studier till A-kantor.

Anne är utbildad filosofiexamister och hennes arbete som kantor består av att medverka på församlingar och hon är ansvarig för instrumenten inom församlingen. Tidigare har Anne hunnit arbeta i stora delar av Nyland, exempelvis som museipedagog på Sibelius-museet i Åbo och hon har också haft både korta och långa vikariat som kantor i små och stora församlingar. Därtill har hon på studiernas vägar befunnits sig både i England och Danmark.

”Det är svårt att föredra någondera, det är för- och nackdelar med båda, men en fördel med små församlingar är att det är lättare att komma in i gemenskapen och man lär känna församlingsmedlemmarna.” – Anne Hätönen

Ekenäsnejdens svenska församling har tre stycken historiska orglar, vilket är strålande enligt Anne, eftersom hon har ett stort intresse för orglar och dess historia. Därtill har hon uppskattat det välkomnande hon har fått av församlingen och dess medlemmar. Hon hälsar också att ifall medlemmar har något önskemål eller liknande så är det bara att säga till. (NL)

Församlingspastorn Meri

Direkt efter att blivit utexaminerad teologimagister blev **Meri Yliportimo** prästvigd i maj 2018 och började efter det arbeta som församlingspastor i Ekenäsnejdens svenska församling. Hon är uppvuxen i Halikko och hennes modersmål är finska. Hennes intresse för det svenska språket tog henne till Åbo Akademi för att studera teologi efter gymnasiet.

Eftersom Meri började arbeta vid semestertider har hon fått hoppa in där det

behövs och till hösten kommer allt sedan att klarna upp vad hennes huvudansvar blir och dylikt. För tillfället är allting nytt eftersom detta är hennes första tjänst som församlingspastor. Meri anser att hon har mycket att lära sig men att hon har fått väldigt bra stöd från de nya kollegorna och församlingens medlemmar.

”Det är det här som jag har studerat till alla år, att få arbeta med människor och vara med under alla deras livsskedden, ända från dop, till äktenskap och jordfästning.” – Meri Yliportimo

Meri skulle beskriva sig själv som en lugn person, men en ivrig arbetare som vill hjälpa till så mycket hon kan och överallt där det behövs. Hon blev direkt välkommen med öppna armar av församlingens medlemmar och hon trivs i staden som hon endast har befunnits sig i några veckor. Kollegorna som har arbetat några veckor med Meri beskriver henne som självgående och en bra människokännare. Meris fritid går ut på att motivera, träffa vänner och släkt och vila upp sig. (NL)

*För ungdomsarbetsledaren **Markus Andersson**, även kallad Ace har anställningsförhållandet upphört i Ekenäsnejdens svenska församling. Ace har flyttat till en annan ort och har gått över till andra arbetsuppgifter. Vi vill tacka Ace för alla dessa år och önskar honom ett fortsatt välsignat arbetsliv.*

För mig har den grönskande våren, paradoxalt nog, alltid varit ett avslut. Ett skolår har igen lagts till historien och *Den blomstertid* har, litet vemodigt, klingat ut. Och vare sig det blev som du önskade eller inte, så blev det som det blev; oåterkalleligt och förbi. En sista kram till de elever som lämnar gemenskapen och en tro på att vingarna nog skall bära, några valda och vägda ord om att vi nog kommer att ses igen, i andra sammanhang.

Den mörknande hösten däremot, har alltid varit en nystart; ett nytt läsår börjar, nya förväntansfulla elever inleder sin skolgång och hela skolåret ligger framför som ett blankt, oskrivet kapitel. Och varje gång, trots en redan lång lärarbana, finner sig alltid ett litet tvivel; skall jag lyckas få alla med på kärran, kommer det att bli ett bra år, kommer jag att ro iland ett år till. Instinktivt vet jag ju att det kommer att gå bra, trots det fladdrar oron alltid till lämpligt till skolstarten i augusti. Senare, mitt i intensiva skoldagar finns ingen tid längre för dylika vacklande tankar.

Jag minns så väl min oro, då jag väntade mitt andra barn; hur skall jag kunna älska någon lika mycket som jag älskade min förstfödda. På något vis tänkte jag att kärleken är begränsad och det finns en viss mängd att använda sig av, att hushålla med. Hur fel hade jag inte då. När mitt tredje barn kom till världen visste jag redan att kärleken växer ju mera du slösar med den. I hjärtat finns alltid rum för en till; ett nytt syskonbarn, en ny vän, en svärson och givetvis för alla andra nära och kära. Däremot hade oron tagit andra former, sådana former som den tidigare unga, litet sorglösa enbarnsmamman inte då ännu helt hade kunnat omfatta; hur skall livet bli för dig lilla barn, dessa små händer, vad kommer de ännu att få greppa och dessa små fötter, vilka snåriga stigar skall de ännu vara tvungna att trampa. Hur kommer världen att se ut? Hur ska jag kunna skydda dig från allt ont?

Och vi vet ju alla hur det är, det går inte att leva för någon annan. Alla måste gå sin egen väg och göra sina egna val i livet. Ibland går det bättre, ibland sämre, i de flesta fall går det bra men ibland blir

Maria Berg, född 1969, växte upp i Hangö, med Bromarv som födelseort, Tenalabo är hon sedan 1998. Hon har avlagt pedagogie magisterexamen vid PF i Vasa och jobbar sedan 10 år tillbaka i Bromarv skola. Tidigare har hon jobbat vid Seminarieskolan och numera nedlagda Wättlax skola. Hon har tre barn och ett barnbarn – hittills!

OM ORO

Text: Maria Berg

det riktigt fel. Sådan är jag ju själv, varför skulle någon annan vara väldigt annorlunda i sina tankebanor och handlingar? Otaliga är de gånger jag rannsakat mig själv över något jag gjort och sagt eller inte gjort och sagt. Ofullkomliga och sårbara är vi människor och därför försöker jag ändå numera leva enligt devisen att det faktiskt ibland är lättare att glömma det som aldrig blev gjort eller sagt.

Men ändå, sorgen och smärtan, när jag ser människor i min närhet kämpa med livet som inte blev som det borde ha blivit, det lilla barnet i skolan som jobbar på, ibland med gnisslande tänder, ibland med tårar i ögonvrån. Vanmakten över att inte kunna ställa allt tillrätta, ilskan över galna val som någon gjort och att ändå alltid känna en ömhet för den lilla människan, liten som stor.

Med stigande ålder och nya "titlar" kommer troligen, och förhoppningsvis, mera levnadsvisdom. För mig har det inneburit en större försonlighet, ett mera förlåtande förhållningssätt till livet som definitivt inte målas i svart-vitt. Saker och ting som jag, i privatliv och jobb, tidigare kunnat vara rätt så kärv och bestämd i min åsikt om, har plötsligt blivit mindre viktiga. Numera väljer jag mina

strider, samtidigt som jag tänker att alla människor faktiskt är någons ögonsten och käraste vän. Åtminstone borde alla få vara det.

Dessvärre är det ju ändå så att alla människor inte har fötts till en värld där valfrihet är ett alternativ, och där förutsättningarna är de samma, så såtillvida är livet inte heller alltid rättvist. Det som trots allt är lika för oss alla är att vi har detta enda livet.

Sent i oktober, för snart två år sedan, fick jag en ny titel, kanske den finaste av dem alla, jag blev nämligen mormor. Och hur jag älskar det lilla barnet med sin moders näsa och faders mun. Att se mitt eget barn i det nya livet, så lika, men ändå helt annorlunda. Att få följa med den lilla människans karaktärsutveckling, denna gång litet mera från åskådarplats, är sannerligen en ynnest. Jag skall erkänna; framtidson finns alltid kvar hos mig men samtidigt vet jag att kärleken kring det lilla barnet kommer att bära långt.

Om jag lever, som min gamla farmor sa och hon blev 89 år, och allt går väl, kommer mormor snart att få öppna ett rum till i sitt hjärta. Den här gången mitt i den mörkaste midvinterid. ■

HÖGMÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

hösten 2018

Gudstjänsterna är i regel högmässor eller kvällsmässor (KVM) med nattvard.
GDT = gudstjänst utan nattvard. AND = andakt.

september

2.9 15 s e pingst – Tacksamhet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

9.9 16 s e pingst – Guds omsorg

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. GDT
- ➔ Kl. 12 Snappertuna, GDT vid kolmilan, Malmbäcka

16.9 17 s e pingst – Jesus ger liv

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 10 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka

23.9 18 s e pingst – En kristen människas frihet

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka
- ➔ Kl. 14 Tenala kyrka. Nallekyrka
- ➔ Kl. 16 Ekenäs kyrka. Nallekyrka

30.9 Mikaelidagen – Änglarnas dag

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 10 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. Familjkyrka. Lunch

oktober

7.10 20 s e pingst – Tro och otro

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka. Äldres kyrksöndag (se sid 24)
- ➔ Kl. 12 Tenala kyrka. Äldres kyrksöndag. (se sid 24)

14.10 21 s e pingst – Jesu sändebud

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka
- ➔ Kl. 18 Snappertuna kyrka. KVM

21.10 Reformationsdagen – Trons grund

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 16 Bromarvs kyrka. MusikAND
- ➔ Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

28.10 23 s e pingst – Förlåt varandra

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka. Familjkyrka
- ➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka

november

3.11 Allhelgona – Mässa i tröst och hopp

Ljuständning för de församlingsmedlemmar som avlidit under tiden allhelgona 2017 – allhelgona 2018.

- ➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka
- ➔ Kl. 10 Tenala kyrka
- ➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka
- ➔ Kl. 12 Snappertuna kyrka

4.11 24 s e pingst – *Medborgare i två riken*

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

11.11 25 s e pingst – *Från död till liv*

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka. Litterär mäs

➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka. GDT

➔ Kl. 16 Snappertuna kyrka. MusikAND

➔ Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

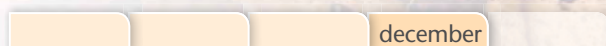
18.11 Uppbrottets söndag

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka. GDT. Valsöndag

25.11 Domsöndagen – *Kristus Herre över allting*

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

➔ Kl. 16 Tenala kyrka. MusikAND

2.12 1 advent – *Din konung kommer i ödmjukhet*

Kom med och sjung Hosianna, mässor och gudstjänster för alla åldrar

➔ Kl. 10 Ekenäs kyrka

➔ Kl. 10 Tenala kyrka

➔ Kl. 12 Bromarvs kyrka

➔ Kl. 13 Snappertuna kyrka. GDT

MUSIKANDAKTER

Sö 21.10 kl. 16 Bromarvs kyrka

Sö 11.11 kl. 16 Snappertuna kyrka

Sö 25.11 kl. 16 Tenala kyrka

NALLE-KYRKA

Sö 23.9 kl. 14 Tenala kyrka

Sö 23.9 kl. 16 Ekenäs kyrka

FAMILJEKYRKA

Sö 30.9 kl. 12 Bromarvs kyrka

Sö 28.10 kl. 10 Ekenäs kyrka

FÖRBÖN

- **I flera kyrkors vapenhus** finns möjlighet att skriva och lämna kvar lappar eller formulär med önskan om förbön för egen eller andras livssituation. Förbönsämnena bärs fram anonymt i söndagens gudstjänst.
- **Du kan fylla i** ett elektroniskt anonymt förbönsformulär på Ekenäsnejdens svenska församlings webbplats. Förbönsämnena bärs fram anonymt i söndagens högmässa.
- **Du kan personligen** ta kontakt med någon anställd (se kontaktuppgifter på s. 39) gällande förbön eller vända dig direkt till förbönsgruppen i Ekenäs.

GEMENSAM BÖN

Lördagar 22.9, 20.10, 24.11, 22.12

kl. 9.30 i Ekenäs församlingshem

Konserter & musikevenemang i nejden

EKENÄS KYRKA

Lö 1.12 kl. 19 Julkonsert med Sanna Nielsen.
Biljetter säljs på Netticket.

TENALA KYRKA

Sö 26.8 kl. 18 I jungfru Marias trädgård: konsert
a capella sång med medeltida harpa;
Marja-Kaisa Korkala. Fritt inträde,
programblad 10 €.

Du som gillar att sjunga!

Välkommen med och stöd psalmsången under
söndagarnas mässa i Ekenäs kyrka. Psalmer
sjungs igenom kl. 9.15 inför mässan uppe på
orgelläktaren därifrån även koralkören sjunger
under mässan och stöder församlingssången.
Psalmerna sjungs unisont och vid behov
kan psalmerna fås på förhand av i tjänst
varande kantor eller präst för dagen i fråga.

Möt modigt upp på söndagsmorgonen på orgel-
läktaren!

KÖRER

Höstterminsstart vecka 36

EKENÄS KYRKOKÖR

Onsdagar kl. 18.30–20.00 i Ekenäs församlingshem.
Ledare: Pia Nygård **Start 5.9**

SNAPPERTUNAKÖREN

Torsdagar kl. 19–21 i Snappertuna församlingshem
Ledare: Pia Nygård **Start 6.9**

TENALA-BROMARV KYRKOKÖR

Tisdagar kl. 19 i Bromarvs församlingshem (jämna
veckor) och i Tenala församlingshem kl. 19 (udda
veckor). Ledare: Sofia Lindroos **Start 4.9 (Bromarv)**

Sångstund kring Sionsharpan

Vi träffas första onsdagen i månaden kl. 17.30
i Ekenäs församlingshem och sjunger tillsammans
ur sångboken Sionsharpan. Terminsstart för hösten
vecka 36, **onsdagen 5.9**. Ledare: Pia Nygård.

Kontaktpersoner/kantorer:

Sofia Lindroos
044-755 3600
sofia.lindroos@evl.fi

Pia Nygård
044-755 3634
pia.nygard@evl.fi

Anne Hätönen
044-755 3628
anne.hatonen@evl.fi

I JUNGFRU MARIAS TRÄDGÅRD

M
A
R
J
A

- KAISA KORKALA

SÖNDAGEN 26.8 KL. 18
I TENALA KYRKA

Program:

Konsert a capella sång med medeltida harpa.

Konserten består av natur bilder i medeltida böner och sånger för Maria. Den tidiga poesi för Maria öppnar fönstret mot sommarens trädgård, med skapelsens tematik under 1100-1400-talet.

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING †

EKENÄS LUCIA 2018

Känner du någon som skulle passa som Ekenäs lucia 2018? Hjälp oss att hitta henne!

Lämplig ålder är 16–23 år.

Skicka in foto och uppgifter om namn, ålder, intressen och sångvitsord (el. Musikkvitsord) under tiden 8–28 oktober till:

Ekenäsnejdens svenska församling/Lucia
Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs
Eller per e-post till: gunilla.lindvik@evl.fi

Kantorn
har
ordet

Min kyrka – slogan och verklighet

”Min kyrka”-sloganen för församlingsvalet är väldigt aktuell för tillfället. Bakom den fina sloganen tänker jag ju också tanken att det finns ett större djup i den. Då undrar och hoppas man ju att även andra tänker som jag...

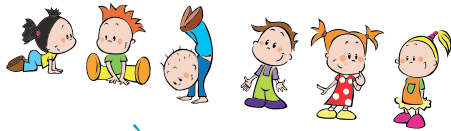
”Min kyrka” är för mig ett ganska omfattande begrepp! Den är bl.a. min arbetsplats med all musik som görs där, både på människors önskemål samt det egna initiativet. Med detta kommer många fina minnen och känslor därför att musik för mig ofta speglar känslor. Det kan vara känslan som var just då jag gjorde den sången eller det musikstycket eller endast känslan jag hade inför det stycket och minnet av den vid nåt särskilt tillfälle.

”Min kyrka” är naturligtvis även alla människor man mött genom åren och möter varje dag! Människomötena är av det starkaste för mig i ”min kyrka” och det som lämnar stora avtryck. Jag tror även att sloganen vill vända tankarna till det. Kyrkan och församlingen ska få vara varje människas hem oberoende av omkringliggande omständigheter. Tröskeln ska vara låg och alla ska få känna sig välkomna där. Kyrkan ska vara något som vi alla önskar dra vårt strå till stacken för och ge oss alla en känsla av gemenskap. ”Min kyrka” ska kännas angelägen för oss envar. Dessa personliga tankar är hjärtats önskan och jag hoppas innerligt att vi alla ska arbeta för att vår kyrka kunde vara en sån kyrka!

Så, gå inte oberörd förbi din kyrka utan ta dig tid att komma in och involvera dig i angelägna saker! Tillammans har och får vi en fin kyrka!

Pia Nygård, kantor

VERKSAMHETSSTART vecka 36 om inget annat nämns

FAMILJECAFÉER

- Öppet dagis i källaren i Tenala församlingshem tisdagar kl. 9.30–12.30
- Drop-in i klubblokalen i Ekenäs onsdagar kl. 9.30–11.30
- Droppen i Österby församlingshem fredagar kl. 9.30–11.30
- Familjecafé i Snappertuna prästgård varannan fredag kl. 9.30–12

DAGKLUBBAR:

EKENÄS:

- Dagklubb för 4–5 åringar: måndagar kl. 9–12 i Ekenäs församlingshem.
- Dagklubb för 3–5 åringar: torsdagar kl. 9–12 i Ekenäs församlingshem.

Lediga platser finns ännu! Kontakta Iselin Nylund för mer information.

I församlingens dagklubb erbjuds barnen lek, pyssel, gemenskap, sång och musik, berättelser och trygg samvaro. Barnen har med ett eget mellanmål.

EFTIS:

Församlingens eftermiddagshem för skolbarn är öppet i Österby församlingshem tisdag 14.8 – fredag 21.12 kl. 12–16.30 varje vardag under skolterminen.

Höstlov: 18–19.10 och jullov 22.12.2018–6.1.2019. Vi vill erbjuda barnen en trygg miljö efter skoldagen med möjlighet till aktivitet och vila, ett hälsosamt mellanmål och utevistelse.

NALLE-KYRKA

Söndag 23.9

Tenala kyrka kl. 14

Ekenäs kyrka kl. 16

FAMILJEKYRKA

Bromarvs kyrka sö 30.9 kl. 12, lunch efter familjekyrkan

Ekenäs kyrka sö 28.10 kl. 10

EVENEMANG FÖR BARNFAMILJER

EKENÄS

Höstens familjekvällar hålls: 26.9, 31.10, 28.11

kl. 17.30–19.30 i klubbtrymmet i Ekenäs församlingshem.

Gemensamt program, lek, sång, bakning eller pyssel, smörgås och kvällste/kakao. Frivillig avgift för servering till dagklubbens fadderbarn.

KLUBBAR FÖR SKOLBARN

BROMARV

- Bromarv lek- och rörelseklubb i Bromarvs skola fredagar 12.20–13.20

EKENÄS

- Ekenäs församlingshem (klubbtr.) måndagar kl. 18–19
- Österby församlingshem tisdagar kl. 18–19
- Västerby skola torsdagar kl. 18–19

10 - FEST

för alla tioåringar i församlingen
Tisdag 20.11 kl. 18
i Ekenäs församlingshem

Kontaktperson/Barn & familj:

Iselin Nylund
044-755 3611
iselin.nylund@evl.fi

Kontaktperson/Eftis:

Daniela Lindgren
0400-291 334
daniela.lindgren@evl.fi

HÖSTDAGAR FÖR UNGDOMAR 2–4.11 i TOIJALA

Storläger för finlandssvenska ungdomar. Gemensam buss för hela prostriet. De som går ledarutbildningen deltar gratis, de andra betalar 40€. Anmälan till Kjell Wikström, +358408215327

HJÄLPEDARUTBILDNINGEN 2018–19

Anmälan sker i

- **TENALA:** Tisdag 4.9 kl. 15 i Downstairs (området Tenala-Bromarv)
- **EKENÄS:** Onsdag 22.8 kl. 19 i Kulan (området Ekenäs-Snappertuna)

NYA KONFIRMANDER 2018–19

Info & anmälan: Onsdag 5.9

Ekenäs kyrka kl. 15.15

Tenala kyrka kl. 15

Storsamling för årets konfirmander **torsdag 25.10 kl 18** i Ekenäs kyrka. Tema: Hör mig. Storsamlingen fortsätter med program och servering på församlingshemmet.

UNGDOMSKVÄLLAR

TENALA: Onsdagar kl. 18.30–21
Downstairs.

EKENÄS: Onsdagar kl. 18–21 i Kulan,
program kl. 19–20

UNG KYRKA

Tenala kyrka

Onsdagar 26.9 och 21.11 kl. 18.30

PYSSLA med Daniela

Hej!

Sommaren börjar lida mot sitt slut och hösten är i antågande. På hösten blir också kvällarna mörkare. Då du rör dig ute i trafiken är det därför bra om du har på dig reflex så att du syns. Du kan göra egna personliga reflex att hänga på din jacka eller på din väska.

Detta behöver du:

- reflexbricka (t.ex. reklamreflex)
- reflexband
- pärlor
- snöre eller gummiband
- säkerhetsnål
- sax

Jag plockade fram lite reklamreflex jag hade hemma. Då hittade jag också en reflexväst som blivit överlopps. Från den klippte jag loss reflexbanden. Nya reflexband eller reflextyg finns att köpa i sytillbehörsaffärer.

Vi är många som tror att vi har änglar som skyddar oss. Under hösten firas också Mikaelidagen som även kallas "Änglarnas dag". Jag tycker att tanken med skyddsänglar är fin och ville därför göra skyddande reflex i form av små änglar.

Jag klippte till två ca 10 cm långa bitar av reflexbanden och rundade dem i hörnen. Så tog jag en reflexbricka och trädde igenom ett snöre i hålet på den. Efter det tog jag de två reflexbandsbitarna och vek dem på längden så att det blev många veck. Sedan band jag med snöret hårt fast dem i reflexbrickan. Efter det trädde jag en pärla (som ängels huvud) ovanpå reflexbandsvingarna och knöt igen en ordentlig knut. Till slut band jag fast en säkerhetsnål i ändan för upphängning. Så var ängeln färdig.

Blir det för petigt att klippa och vika änglavingarna kan du också bara pynta snöret från din reflexbricka med vackra pärlor. Från en reflexbricka tog jag bara loss bandet och klippte till ett nytt band. På det trädde jag pärlor och sedan fäste jag ändan på bandet i knipsan som reflexen ska hänga i. Dethär reflexet råkade ha en knipsa, men en säkerhetsnål går lika bra.

Pysseglädje, Daniela

DAGTRÄFF för daglediga

EKENÄS

Dagträff med lunch i Ekenäs församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 12. Lunchavgift 8 €.

- 19.9** Gäst: Hanna Grandell
Tema: Att leva med en funktionsnedsättning
- 17.10** Gäst: Jan Hellberg
Tema: Musikbesök i Namibias lutherska kyrka
- 21.11** Gäst: Jari Sopen-Luoma
Tema: Säkerhet i vardagen

SNAPPERTUNA

Dagträff i Snappertuna församlingshem

Andra torsdagen i månaden kl. 13.30. Skjuts ordnas vid behov, kontakta Ritva senast 3 dagar före träffen.

- 13.9** Gäst: Carita Englund
Tema: Våra händer i text och bild
- 11.10** Gäst: Hanna Grandell
Tema: Att leva med en funktionsnedsättning
- 8.11** Gäst: Kirsi Ala-Jaakkola
Tema: Info om åldringsvården i Raseborgs stad
- 8.11** Gäst: Jari Sopen-Luoma
Tema: Säkerhet i vardagen

TENALA

Pensionärsträff i Tenala församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 14. Skjuts ordnas vid behov, kontakta Gunilla senast 3 dagar före träffen.

- 19.9** Gäst: Carita Englund
Tema: Våra händer i text och bild
- 17.10** Gäst: Hanna Grandell
Tema: Att leva med en funktionsnedsättning
- 21.11** Gäst: Jari Sopen-Luoma
Tema: Säkerhet i vardagen

BROMARV

Pensionärsträff i Bromarvs församlingshem

Första onsdagen i månaden kl. 13.30.

- 5.9** Gäst: Hanna Grandell
Tema: Att leva med en funktionsnedsättning
- 3.10** Gäst: Jari Sopen-Luoma
Tema: Säkerhet i vardagen
- 7.11** Gäst: Britt-Helen Lindman från Finska Missions-sällskapet deltar i jubilarfesten.

ONSDAGSLUNCH

Ekenäs församlingshem första onsdagen i månaden kl. 12.

Onsdagslunchen med soppavgift 4 €!

Soppa med bröd och smör samt kaffe serveras
5.9, 3.10, 7.11 och 5.12

Låt budet gå och ta gärna med dig en vän!

Är du intresserad av frivilligverksamhet och vår resursgrupp för frivilliga?

Torsdagen 30.8 kl. 15–17 vid gamla vattentornet i Ekenäs.

Pirjo Laatikainen handleder kring temat "Kraft i naturen". Efteråt diskussion, kaffe och tilltugg i Uncan.

Både nya och gamla frivilliga är välkomna på träffen som ordnas i samarbete med Raseborgs stad/Seniorrådgivningen, Folkhälsans Förbund r.f./Pirjo Laatikainen och Minneslots Nyland. Vid regn är vi i Uncan hela tiden.

MISSIONSDAG INOM RASEBORGS PROSTERI

4.9 kl. 18.00 i Hangö församlingshem, Parkgatan 7

Missionär Ann-Lena Särs som jobbar i Senegal kommer att berätta om sitt arbete.

Gemensam transport. Sista anmälningdagen 31.8 till pastorskansliet i Ekenäs tfn 019-2411060, vardagar kl. 9–13. Start kl. 17.15 från Ekenäs församlingshem.

DE GAMLAS VECKA 7–14.10

Uppmärksammas i församlingen:

- **Söndag 7.10 med högmässa i Ekenäs kyrka kl. 10.** Festligt kyrkkaffe efteråt i samarbete med Ekenäs Martha-förening. Transport från Snappertuna, ring Ritva Mieronkoski tfn. 044-755 3604 senast on. 3.10.
- **Söndag 7.10 med högmässa i Tenala kyrka kl. 12.** Efter högmässa, lunch i Tenala förs.hem i samarbete med Bonäs Marthakrets. Transport från Bromarv, ring Gunilla Lindvik tfn. 040-839 6733 senast on. 3.10.

JUBILARFESTER

TENALA Onsdag 10.10 kl. 14 i församlingshemmet

EKENÄS Onsdag 24.10 kl. 13 i församlingshemmet

BROMARV Onsdag 7.11 kl. 13.30 i församlingshemmet

Till festen inbjuds alla som fyller 75, 80, 85, 90 eller 95 år på Tenala- och Bromarvområdet de som fyller under 2018 i Ekenäs de som fyller under tidsperioden 1.7–31.12 2018

NEPALAFTON 22.11 kl. 18 i Ekenäs församlingshem

Vad händer i Nepal? Hur kan vi vara med och förändra förhållanden i ett av världens fattigaste land?

Medverkande: Gunnel och Henrik Helander

Vi bjuder på Nepalesisk mat och te under kvällen.

Lotteri till förmån för församlingens byaprojekt i Nepal.

DIAKONI I EKENÄSNEJDEN

Kontakt & adress: Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Diakonimottagningen är öppen måndagar och tisdagar kl. 9–10

DIAKONIPERSONAL

Carita Englund
040-572 9510
carita.englund@evl.fi

Gunilla Lindvik
040-839 6733
gunilla.lindvik@evl.fi

Ritva Mieronkoski
044-755 3604
ritva.mieronkoski@evl.fi

DIAKONIKRETSAR & ÖVRIGA KRETSAR

EKENÄS

Ekenäs stödgrupp för minnessjuka och närstående samlas en gång i månaden; tisdagarna **11.9, 9.10, 6.11** och **11.12** kl. 14–15.30 i församlingshemmet, Lars-sonsv.1. Gruppen är ett samarbete mellan församlingen och Minneslots Nyland. För närmare info ring Ritva Mieronkoski tfn 044-755 3604 eller Nylands Minneslots Hanna Nordström tfn 0400-321 239

Diakoni- och missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl. 13
Kontaktperson: Carita Englund tfn 040-572 9510. **Start 3.9.**

Kenya-missionskretsen i församlingshemmet måndagar kl. 15–17
Kontaktperson: Ing-Maj Wikström tfn 241 3026. **Start 3.9.**

Församlingens förbönsgrupp samlas varannan torsdag kl. 10.00 (alltid udda veckor) för att be för olika förbönsämnen. Är det något du vill att vi ber för så tag gärna kontakt eller skriv ditt böneämne och lämna in den på pastorskansliet i Ekenäs. Märk kuvertet med Carita Englund/förbönsgruppen. Du kan skicka e-post till carita.englund@evl.fi. Vi behandlar böneämnena konfidentiellt.

Solkransen – grupp för kvinnor i Kulan (ungdomsutrymmet under pastorskansliet) jämna veckors tisdagar kl. 17.30–19.
Kontaktperson: Gunilla Lindvik tfn 040-839 6733. **Start 4.9.**

Bokslukarna – öppen läsecirkel med livsåskådningsinriktning samlas i församlingshemmet i regel sista onsdagen i månaden kl. 17.30. Gruppen leds av Ann-Sofi Storbacka. **Start: 29.8**

På djupet – bibeldiskussionsgrupp i församlingshemmet i regel sista torsdagen i månaden kl. 19. Gruppen leds av Karl-Gustav Sandelin. **Start: 30.8**

Kyrkobroderna i församlingshemmet första måndagen i månaden kl. 18. Gruppen leds av Hans Wall, tfn 040-572 9501. **Start: 3.9**

TENALA

Missionskretsen i församlingshemmet, nedre våningen varannan tisdag kl. 13–15. Vi dricker kaffe, den som vill kan hand- arbeta, vi tar del av information från de missionsfält församlingen stöder, högläser och diskuterar. *Kontaktperson:* Carita Englund tfn 040-572 9510. **Start 11.9.**

Bönekväll i församlingshemmet nedre våningen (ingång via diakonikansliet) en måndag per månad kl. 18–20. Vi samlas för att sjunga, läsa bibeln och be för olika böneämnen. Höstens datum är **10.9, 8.10, 12.11** och **10.12**. Om du inte kan delta men vill att vi ber för något som ligger dig varmt om hjärtat, kan du kontakta Carita per tfn 040-572 9510 eller e-post: carita.englund@evl.fi. Du får vara anonym om du vill men vi som ber har också tystnadsplikt.

MISSIONSKRETSENS KÖTTSOPPA

Välkommen på köttsoppa **tisdag 6.11 kl. 11–13 i Tenala församlingshem**. Missionskretsens köttsoppa säljs till förmån för församlingens missionsprojekt. Soppan kostar 5€/portion.

DIAKONIRESURSEN

En grupp för dig som är med eller vill vara med i församlingens besökstjänst
Kontaktperson: Ritva Mieronkoski tfn 044-755 3604

KOORDINATOR

FÖR FRIVILLIGVERKSAMHETEN
– FÖRSAMLINGENS BESÖKSTJÄNST
Ritva Mieronkoski
Telefontid: tisdagar kl. 10–11
Ring på numret **040 572 8075** om eller när du
– vill veta mera
– du vill göra frivilligarbete
– har behov av frivilliga tjänster

ÖPPET HUS

Kl. 10–12 med torsdagssoppa (kl. 11, pris 4€) varje torsdag i församlingshemmet. **Start fr.o.m. 6.9**

TENALA-BROMARV MATBANK

Matbanken är ett samarbete mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Sale, Carl de Mumma och Metro/Pikatukku.

Öppet torsdagar kl. 14–15 i Tenala församlingshem, Sockenvägen 13

Kontaktperson: Mona Andersson, tfn 040-5484783

EKENÄS MATBANK

Matbanken i Ekenäs är ett samarbetsprojekt mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Raaseporin suomalainen seurakunta, Missionskyrkan, Metodistkyrkan och lokala livsmedelsaffärer. Ekenäs Matbank verkar i en affärshastighet på Björknäsgatan 29-31

Öppet varannan torsdag kl. 14 (jämna veckor).

Upplever du att du är i behov av mat- hjälp så tveka inte att ta kontakt med diakoniarbetarna.

Kontaktpersoner: Carita Englund, tfn 040-572 9510 och Ritva Mieronkoski, tfn 044-755 3604

Verksamheten resulterar i fasta utgifter såsom hyra och el och vi är tack- samma för alla ekonomiska bidrag. Om du vill ge en donation till förmån för Matbanken är kontonumret FI17 5549 6610 0002 87

Märke: Ekenäs Matbank

Ta gärna kontakt om du vill bidra med din arbetsinsats.

FAMILJERÅDGIVNINGSCENTRALEN RASEBORG

www.raseborgfrgc.fi

Tidsbeställningar:
ti och to kl. 9–10
on kl. 13–14
Tel.: (019) 238 281
E-post: raseborgfrgc@evl.fi

Ny besöksadress:
Orkdalsvägen 6, bost. 2
10420 Skuru

SECONDHAND FYNDA

för BISTÅND & MISSION

*Kom och gör prisvärda
fynd!
Kom ihåg oss när du städar
eller förnyar hemma eller
när du vill köpa en gåva
att ge bort!*

VI HAR ÖPPET

Tisdagar kl. 14-18
Torsdagar kl. 14-18
Lördagar kl. 10-14

VI HAR VARUMOTTAGNING

under öppethållningstid.
Du kan också ringa våra kon-
taktpersoner och komma öve-
rens om leverans.

FYND**A** tar tacksamt emot hela och rena saker, antingen direkt till bistånd eller till försäljning. Inkomsten från försäljningen går till välgörenhet i lika delar; till bistånd via församlingens eget biståndsarbete och till mission via Finska Missions-sällskapet.

KONTAKTPERSONER

Gita Lindholm
gita.lindholm@vndata.fi
tfn 040-518 0301

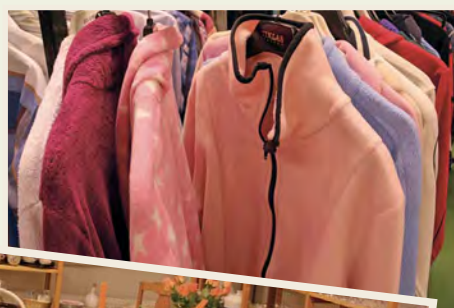
Viveca Lindblom
040-729 3950

Guy Sundström
040-085 1789

FYNDAS ADRESS:

Trollbergsvägen 12
10650 Ekenäs

Ekenäsnejdens svenska församling

I biståndsboden secondhand FYNDA

går arbetet som tidigare. Vi trivs väldigt bra i våra utrymmen och med vår hyresvärd som är väldigt tillmötesgående. Platsen är väl inte så ny längre, för vi har ju funnits där i snart två år. Tiden går snabbt!

Vårt arbete ökar hela tiden på grund av alla saker som givmilda människor hämtar för att vara med och hjälpa oss att hjälpa. Hjälpen går främst till Lettland och Litauen men också till familjer i trakten bl.a. våra invandrare och nya raseborgare. Transporterna sker så gott som varje månad och chaufförerna är nöjda med att ha en ny och trygg bil.

Vårt projekt under sommaren har varit att samla skolväskor och skolmaterial åt lettiska barn inför skolstarten. Under hösten, i oktober och november gäller det som under tidigare år att samla förnödenheter till julens matpaket. Vi ser fram emot vår julförsäljning som börjar vecka 47.

Vi tackar för all hjälp vi kan få. Det hjälper oss att hjälpa.

Trevlig höst önskar vi på Fynda!

Kastellanska i svart

En berättelse från tsartiden

Boken beskriver **Sofie Saréns** (född 1829, död 1911) liv. Sofie var en avlägsen släkting till författaren. Släkten kommer från Sverige och bosatte sig sedermera i Uleåborg. Av släktens manliga medlemmar utbildade sig många till sjökaptener och en del verkade sedan som redare. Så också Sofies pappa. Själv gifte hon sig också med en sjökaptan.

Endast 38 år gammal blir hon änka med två barn, då mannens båt med sju besättningsmän förliser i en svår storm utanför tyska kusten. Inga vrakdelar hittas. Båten startade från Travemünde och beräknad tid till Finland var en vecka. Det räcker nästan två och en halv månad innan sorgebudet når henne. Något som verkar nästan ofattbart för oss idag, när nyheter når oss så gott som i realtid.

En svår tid följer för Sofie. Föräldrarna försöker stöda och hjälpa och hennes hushållerska tar hand om barnen, då 8 år och 3 år gamla, samt det praktiska i hemmet. Då sorgeåret är till ända blir det en liten ljusglimt för Sofie, då hon börjar hjälpa sin pappa med utländsk korrespondens på rederiet.

År 1876 lyckas Sofies bror, som också är sjökaptan, skaffa henne tjänst som kastellanska, först på kejsare Alexander II:s lustjakt, Derzjava och senare flyttar hon till Alexander III:s lustjakt Poljarnaja Zvezda (Polstjärnan). Sofie är beläst och språkkunnig och ser fram emot sitt arbete med spänning. Hon anställs från vår till höst. Barnen sköts nu i hemmet av hushållerskan under överseende av morföräldrarna.

Som kastellanska skulle hon basa för linneförrådet ombord. Det innebar att övervaka de 12 kvinnor, som tvättade, manglade, strök och märkte den kejsarliga familjens sänglinne med det kejsarliga monogrammet. Det gällde också för Sofie att övervaka sin stabs dygd, vilket inte alla gånger var så lätt. Hon var sträng men rättvis och mycket omtyckt såväl av sin egen stab som av de övriga arbetskamraterna. Det kan också nämnas att kejsarinnan Dagmar gav henne en brosch som tack för trogen tjänst, då hon gick i pension.

Hon trivdes väl ombord både med sitt arbete och med sjömanslivet. En långvarig romans med en arbetskamrat fick hon uppleva. Dock ville hon av någon anledning inte binda sig och förlora sin självständighet. De förblev goda vänner i alla fall.

Lustjakternas färder gick varje sommar till släktmöten i Köpenhamn, där ju kejsarinnan Maria Feodorovna var hemma. Sofie föredrog hela sitt liv att kalla henne Dagmar, som ju var hennes danska födelsenamn.

Stora släkten på Fredensborg i Köpenhamn.

Den nyländska skärgården var mycket populär för Alexander III och han trivdes med det enkla livet vid Langinkoski-stugan, där han fick njuta av att fiska.

Vi västnylänningar påminns främst om de kejsarliga besöken i Källviken (numera Dagmars park).

Efter 18 års tjänst pensionerar Sofie sig och återvänder till Helsingfors, där hon tillbringar resten av sitt liv. Hon dör den 19.9.1911 och hennes grav finns på Sandudds begravningsplats i Helsingfors.

Förutom att boken beskriver ett intressant och ovanligt kvinnoöde får vi också en inblick i det politiska skeendet och samhällskulturen i vårt land under tiden från mitten av 1800-talet till första delen av 1900-talet. Författaren har gjort ett synnerligen förtjänstfullt arbete.

En bok jag sträckläste.

Minki Saxén

Om författaren: Arlette (Misan) Starck, f. 1945.

Psykiatrisk sjukskötare, huvudsakligen arbetat som lekskoleföreståndare i Esbo.

I KÖKET

med Natalie Lindholm

I KÖKET
är rutan för
amatörkockar med
matlagningsiver och
-intresse. Recepten med
angivna mått är prövade
i det egna köket.
Lycka till!

Apelsinmoussetårta

Apelsinmoussetårta, ett välbeprövat recept inom min familj. För några år sedan erhöll min mamma receptet från en av hennes bekanta och efter det har jag fått uppleva tårtan många gånger.

Det är en tårta som är väldigt lätt och fräsch i smaken och hållbar så länge den förvaras kallt. Man kan bra tillaga tårtan kvällen före och den hör till en av mina personliga favoriter i mammas receptsamling.

Ingredienser:

Botten

125 g smör
200 g Jyvashyvä kex med
chokladbitar

Apelsinmousse

4 st gelatinblad
2 st äggulor
1 dl strösocker
125 g kvarg
1 dl apelsin, pressad
2,5 dl grädde

Apelsingelé

2 st gelatinblad
2 dl apelsin, pressad
5 msk strösocker
3 st apelsiner

Tillagning:

Botten

Smält smöret och krossa kexen. Rör ihop dem väl och sprid ut dem på en form med löstagbara kanter.

Apelsinmousse

Blötlägg gelatinbladen i kallt vatten 5 minuter. Vispa äggulorna och socker, blanda sedan ner kvargen.

Häll apelsinsaften i en liten kastrull. Ta upp och lägg i de 4 gelatinbladen och värm tills de smälter. Låt svalna och blanda sedan ner blandningen i äggvispet. Vispa grädden och vänd ner den, fördela sedan moussen över den kalla botten. Ställ i kylen ett par timmar tills den stelnar.

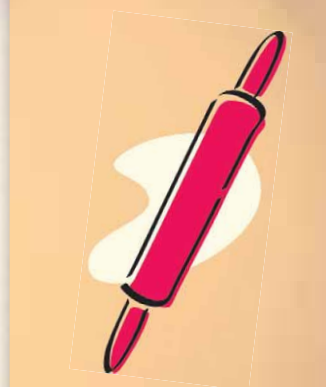
Gelé

Blötlägg 2 gelatinblad i kallt vatten 5 minuter. Blanda apelsinsaft och socker i en liten kastrull. Ta upp och lägg i gelatinbladen. Värm tills de smälter. Låt svalna och skär sedan bort skalet från tre apelsiner. Skiva och halvera dem eventuellt. Garnera tårtan och skeda över apelsinsaft. Ställ in i kylen ytterligare någon timme.

Tips:

Lägg bakplåtspapper i botten på formen och dela bakplåtspappret i två delar, då är det lättare att flytta tårtan och i samma veva få bort bakplåtspappret.

Tillaga tårtan dagen före ifall man har tidsbrist.

Dop, vigslar och jordfästningar

Mitt i livet meddelar på denna plats om döpta, vigda och döda församlingsmedlemmar. Meddelandet sker enbart i enlighet med deras eller anhörigas skriftliga samtycke. De som inte gett sitt medgivande saknas på den här sidan.

Vi gläds över varje ny liten medlem i den världsvida kristna familjen.
Vi gläds med dem som funnit kärleken.
Vi tar avsked av och minns dem som gått vidare.

Nedanstående uppgifter har registrerats före 12.6.2018.

Vigda

Jonathan Markus Sandberg och Jenny Maria Degerlund,
vigda 5.5.2018

Jonas Kristoffer Hellberg och Janina Charlotta Ingeborg
Blomqvist, vigda 19.5.2018

Dick Thomas Salminen och Helena Erika Friberg,
vigda 23.5.2018

Döpta

	dopdag
Roy Bernhard Alexander Fredriksson	14.04.2018
Albin Robert Alexius Sontag	14.04.2018
Selina Sirena Vilja	15.04.2018
Arwin Rolf Christian Koschinski	28.04.2018
Vanessa Elin Sofia Blomqvist	29.04.2018
Edvin Alexander Qvist	12.05.2018
Emma Maria Nordström	12.05.2018
Vanessa Ida Elisabeth Nyholm	12.05.2018
Simon Carl Kennet Gustafsson	19.05.2018
William Henrik Mikael Strandell	26.05.2018
Wilma Maria Kristiina Öis	26.05.2018
Elsa Lydia Relander	09.06.2018
Renja Linnéa Ingberg	09.06.2018
Lorine Magda Ingberg	09.06.2018

Döda

dödsdag

Mikko Kaj Alexi Riskula	24.03.2018
Helena Linnea Allida Behm	27.03.2018
Harding Johan Vilhelm Nordström	06.04.2018
Svea Linnea Pauline Hyrsky	09.04.2018
Marianne Elisabet Wikberg	13.04.2018
Helly Vilhelmina Lindström	15.04.2018
Aino Kyllikki Westerlund	17.04.2018
Gunnel Alice Sjöström	21.04.2018
Karl Atle Albin Berglund	24.04.2018
Per Olof Himberg	03.05.2018
Dag Axel Söderlund	04.05.2018
Greta Agnes Ingeborg Dahlström	05.05.2018
Marianne Elisabet Calonius	05.05.2018
Karl Johan Lindqvist	09.05.2018
Siv Ingegärd Nyman	10.05.2018
Berndt Volter Lindblom	13.05.2018
Sigrid Örnmark	15.05.2018
Terttu Valborg Skarp	16.05.2018
Folke Holger Wallén	17.05.2018
Dora Ingalill Förström	24.05.2018
Helena Anette Bergman	27.05.2018
Carola Elisabet Nyberg	28.05.2018
Berndt Lennart Carlson	01.06.2018
Anita Marianne Aura Ljunggren	02.06.2018
Sylvi Salome Nyman	05.06.2018
Bertel Johannes Nordström	06.06.2018

Kontaktuppgifter

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

www.ekenasnejdensforsamling.fi

Pastorskansliet Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1060

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

ekenasnejdens.forsamling@evl.fi

Telefax: 019-241 2688

PB 68, 10601 Ekenäs

Betjäningpunkten Tenala (må och to kl. 10-12)

019-241 1060 (Ekenäs)

Sockenv. 13, 10520 Tenala

PERSONAL

Kyrkoherde Anders Lindström	0400-527 488	anders.lindstrom@evl.fi
Kaplan Monica Cleve	044-755 3627	monica.cleve@evl.fi
Församlingspastor Wille Westerholm	0400-640 786	wille.westerholm@evl.fi
Församlingspastor Meri Yliportimo	044-755 3601	meri.yliportimo@evl.fi
Kantor (tf. B) Anne Hätönen	044-755 3628	anne.hatonen@evl.fi
Kantor (C) Sofia Lindroos	044-755 3600	sofia.lindroos@evl.fi
Kantor (C) Pia Nygård	044-755 3634	pia.nygard@evl.fi
Diakonissa Carita Englund	040-572 9510	carita.englund@evl.fi
Diakoniarbetare Ritva Mieronkoski	044-755 3604	ritva.mieronkoski@evl.fi
Diakoniarbetare Gunilla Lindvik	040-839 6733	gunilla.lindvik@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Kjell Wikström	040-821 5327	kjell.wikstrom@evl.fi
Ungdomsarbetsledare Tom Blomfelt	040-845 3942	tom.blomfelt@evl.fi
Ledare för barnverksamheten Iselin Nylund	044-755 3611	iselin.nylund@evl.fi
Ledare för eftermiddagshemmet Daniela Lindgren	0400-291 334	daniela.lindgren@evl.fi
Informatör Yvonne Lindström (tjänstledig –30.9)	044-508 1527	yvonne.lindstrom@evl.fi
Tf. Informatör Natalie Lindholm –30.9	044-755 3603	natalie.lindholm@evl.fi
Församlingssekreterare Helena Friberg-Salminen	019-241 1060	helena.friberg-salminen@evl.fi
Byråsekreterare Petra Fagerström	019-241 1060	petra.fagerstrom@evl.fi
Värdinna (Ekenäs/Snappertuna) Jenni Lejonmark-Johansson	040-567 4616	jenni.lejonmark-johansson@evl.fi
Värdinna (Tenala/Bromarv) Mona Andersson	040-548 4783	mona.andersson@evl.fi
Församlingsmästare (Ekenäs/Snappertuna) Tove Holmström	040-761 5072	tove.holmstrom@evl.fi
Församlingsmästare (Tenala/Bromarv) Kristian Svenskberg	0400-806 137	kristian.svenskberg@evl.fi

RASEBORGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

www.raseborgsforsamlingar.fi

Ekonomikontoret Ekenäs (vard. 9-13)

019-241 1540

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Ekonomidirektör

Christer Lindvik

0400-488 374

christer.lindvik@evl.fi

Gravären den/kremering

Carita Siltanen (chef för begravn.väsentet)

0400-540 022

carita.siltanen@evl.fi

Charlotta Laukkanen (trädgårdsmästare)

040-523 1648

charlotta.laukkanen@evl.fi

Ramsdals lägergård

Nina Asén-Nyman (värdinna)

019-244 8015

Ramsdal, 10820 Lappvik

Österby församlingshem

019-241 5293

nina.asen-nyman@evl.fi
Rusthållsgr. 2, 10620 Ekenäs

Nu sjunker sol i hav

Nu sjunker sol i hav
och kvällen skymmer snart.
Jag tackar nådens Gud
som ger oss dag och natt,
min arbetsdag, min dröm, min natt

Du vakar, Fader god
och värnar dina små
i hela världen vid.
Och hoppets stjärna går,
en stjärna tyst på himlen går.

Låt randas denna natt
förnyat hopp och liv
i mörkrets djup av sorg,
varhelst man glömmer dig,
på älskad jord som tillhör dig.

Kom natt med nåd och frid,
kom nära Fader vår,
och rör med läkedom
vid livets men och sår,
vid människors nöd och sår.

Text: Sigurbjörn Einarsson 1980
Ur psalmbokstillägget Sång i Guds värld (nr 930).
Fontana Media 2016.
Tryckt med tillstånd av Sigurbjörn Einarssons dödsbo.